higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

TOERISMEWETENSKAP
NKR VLAK 3

17 November 2023

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 10 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1

1.1.1 Waar
1.1.2 Waar
1.1.3 Waar
1.1.4 Waar
1.1.5 Waar
1.1.6 Waar
1.1.7 Onwaar
1.1.8 Onwaar
1.1.9 Waar
1.1.10 Onwaar

(10 × 1) (10)

1.2

TEGNOLOGIESE VOORUITGANG	VOORDEEL	NADEEL
1.2.1 Aanlyn besprekingstelsel	• Dit werk 24/7. 'n Aanlyn besprekingstelsel werk deurentyd. • Dit maksimaliseer jou verkope omdat jy nie tot werksure beperk is nie.	• Kan duur wees. Sommige vereis dat jy per transaksie betaal, terwyl andere 'n vaste maandelikse tarief hef. • Vereis internettoegang ✓✓
1.2.2 Rekenaar	• Betroubare rekordhouding. Rekenaars kan groter volumes besigheidsdata vir 'n langer tydperk stoor. ✓✓	• Rekenaarmisdade. Deur gebruikmaking van kwaadwillige sagteware kan kuberkrakers toegang tot private ondernemings se inligting kry. • Gesondheidskwessies. Dit kan oogprobleme veroorsaak deur te lank na rekenaarskerms te staar.✓✓
Elektroniese kaartjie-uitreiking	• Passasiers hoef hul nie te bekommer as hulle 'n kaartjie verloor nie, omdat dit in 'n rekenaarbespreking-stelsel gestoor is. • Passasiers kan hul sitplekke en die tyd van die vlug verander. Die diens is altyd beskikbaar. ✓✓	Die nadeel van e-kaartjies is oorbodigheid van reisagente, wat beteken dat die lugrederye personeel uit diens sal stel omdat hulle nie baie personeel sal nodig hê nie.

Kopiereg voorbehou

1.2.4 E-pos	• Jy kan inligting vinnig saamstel, stuur en onvang en jou rekeninggebruikers kan vinnig toegang tot inligting kry. Baie mense kan tegelykertyd bereik word deur middel van massaboodskapdiens. • E-pos dien as 'n opgawe/verslag. E-pos stel jou in staat om op die hoogte te bly van/met inkomende boodskappe, wat maklike verwysings moontlik maak.	E-pos is minder veilig. Selfs met veiligheids-programme en sagteware is e-pos nie so veilig soos verbruikers graag wil hê nie. Dit is dus wys om nie hoogs sensitiewe, kontroversiële of persoonlike inligting oor 'n e-posplatform te deel nie.
1.2.5 Internet	• Dit stel mense in staat om aanwysings te soek, kaarte op te spoor, akkommodasie- of gasvryheidsinstellings op te spoor, en roosters, lugreisgeld en die bedrag geld wat aan 'n toer bestee word, uit te vind. • Die internet is 'n uiters nuttige hulpmiddel vir reisigers en toeriste. Dit bied 'n magdom inligting oor bestemmings, hulpmiddels om reise te beplan, en resensies deur vorige besoekers.✓✓	• Dit het werkloosheid veroorsaak. Baie mense wat in hotelle as bestuurders gewerk het, asook diegene in die toerismebedryf soos toergidse, het hul werk verloor om koste te bespaar en deur eerder van die internet gebruik te maak. • Nog 'n nadeel is die verhoogde risiko van kubermisdaad en kuberkrakery.

(5 × 4) (20)

1.3
- Goedkoop en maklik om te vestig
- Geen formele registrasie nie
- Geen formele ouditeringsvereistes nie
- Die eienaar kan vir primêre belastingkortings kwalifiseer.
- Omskakeling na BK of maatskappy is betreklik maklik.
- Daar is minder administrasie betrokke.
- Jy het meer privaatheid as 'n alleenhandelaar.
- Jy kan iets persoonliks byvoeg. (Enige 5 × 1) (5)

1.4 Verkennende navorsing help 'n individu om 'n vae konsep of idee in 'n duideliker, praktiese lys prioriteite te ontwikkel. Hierdie detail sal die finale lewering van jou produk of diens verbeter.
Sodanige navorsing verg baie leeswerk sodat jy toegang tot inligting uit verskillende bronne kan verkry.

- Plaaslike inligtingsentrum of munisipaliteit
- Nywerheids- of handelskamers ✓
- Staatsinstansies/staatsinstellings
- SA Toerisme (3 + 2) (5)

[40]

VRAAG 2

2.1

2.1.1	B
2.1.2	D
2.1.3	A
2.1.4	C
2.1.5	A
2.1.6	D
2.1.7	D
2.1.8	A
2.1.9	B
2.1.10	D

(10 × 1) (10)

2.2 2.2.1

- Hulle is die potensiële kliënte van 'n onderneming.
- Hulle koop die produk of gebruik die dienste wat deur die maatskappy verskaf word.
- In toerisme is reisigers die mense wat kaartjies koop om te vlieg en besprekings maak om by jou hotel te bly.
- Verbruikers betaal vir die dienste en produkte wat hulle koop.

(Enige 3 × 1)

2.2.2

- Dit is die middelman/tussenpersoon wat seker maak dat die produk van die produsent by die verbruiker uitkom.
- In toerisme is die reisagent 'n tussenganger – hulle verkoop vlugte en akkommodasie.
- Die toeroperateur verkoop pasklaar pakkette.
- Tussengangers ontvang kommissie vir die werk wat hulle doen
- omdat hulle nie die produk of diens besit wat hulle verkoop nie.

(Enige 3 × 1)

2.2.3

- Hulle verskaf die grondstowwe of produkte aan die onderneming.
- Hulle voorsien die dinge wat benodig word om die onderneming suksesvol te bedryf.
- Wanneer 'n verskaffer gekies word, behoort jy na prys, betroubaarheid en gehalte op te let.

- In toerisme is die verskaffer die persoon wat die toerismeproduk besit, soos die hotel- of gastehuis-eienaar.
- Die verskaffers is die mense wat die meeste kapitaal aan geboue en dienslewering bestee. (Enige 3 × 1)

2.2.4
- Ander ondernemings wat dieselfde produk of diens as jou onderneming verskaf
- Indien mededingers ’n beter diens of prys aanbied, sal jou kliënte eerder jou mededingers ondersteun.
- Jy moet altyd bewus wees van enige huidige of potensiële mededingers.

(4 × 3) (12)

2.3 2.3.1
- Die missie van ’n organisasie is die oorkoepelende doel wat die onderneming wil bereik.
- Hierdie doelstellings rig al die aktiwiteite in die onderneming.
- Om ’n doel te bereik, moet doelwitte gestel word.
- Hierdie doelwitte moet aan sekere kriteria voldoen, byvoorbeeld, hulle moet bereikbaar wees.
- ’n Missieverklaring se fokus het ’n lang termyn.

(Enige 3 × 1)

2.3.2
- Hulpbronne word benodig om enige onderneming te bedryf.
- Dit sluit in toerusting, fisieke fasiliteite asook personeel.
- In ’n hotel kan dit beddens, linne, tafels en stoele insluit.
- ’n Maatskappy is net so goed soos sy hulpbronne.
- Jy kry finansiële en niefinansiële hulpbronne in ’n organisasie.

(Enige 3 × 1)
(2 × 3) (6)

2.4 2.4.1
- Mense sal nie geld hê om te reis of om na restaurante te gaan om ’n maaltyd te geniet nie.
- Ondernemings sal dus kliënte verloor.
- Hul winste sal daal.
- Sommige sal hul deure moet toemaak. (Enige 2 × 1)

2.4.2
- ’n Land wie se ekonomie groei, het meer mense met geld – hulle kan meer bestee.
- Nuwe ondernemings word gevestig.
- Infrastruktuur sal verbeter.
- Geldeenheid is sterk. (Enige 2 × 1)

2.4.3
- Produktiwiteit is hoe hard mense werk.
- Indien ’n onderneming produktief is, beteken dit dat werkers harder werk om meer goedere in ’n korter tyd te produseer.
- Produktiwiteit het ’n invloed op die inkomste van ’n onderneming.

(Enige 3 × 1)
(3 × 2) (6)

Kopiereg voorbehou

2.5 Inflasie beteken dat die pryse van goedere verhoog en mense meer moet betaal as wat hulle behoort te betaal. Inflasie word deur middel van ’n persentasie aangedui. (2)

2.6 2.6.1
- Inflasie beïnvloed die prys van goedere en dienste.
- Wanneer die inflasiekoers styg, styg die prys van goedere en dienste.
- ’n Voorbeeld hiervan is ’n styging in die petrolprys wat tot prysstygings van byna alles bydra. (Enige 2 × 1)

2.6.2
- As inflasie hoog is, is die randwaarde laag.
- As inflasie daal, verhoog die waarde van die rand.
- Hoe laer die inflasiekoers, hoe meer kan jy vir jou geld koop. (Enige 2 × 1)

(2 × 2) (4)
[40]

VRAAG 3

3.1
3.1.1 C
3.1.2 E
3.1.3 B
3.1.4 A
3.1.5 G
3.1.6 I
3.1.7 F
3.1.8 K
3.1.9 H
3.1.10 J

(10 × 1) (10_

3.2
3.2.1 Agenda
3.2.2 Comrades-marathon
3.2.3 Kaapstad
3.2.4 Mega
3.2.5 boek.

(5 × 1) (5)

3.2 3.3.1
- By ’n vierrigtingstop word die voertuig wat eerste gestop het, toegelaat om eerste verder te ry.
- Indien ’n verkeerslig buite werking is, behoort dit as ’n vierrigtingstop gehanteer te word.
- Parkering word slegs in aangewese parkeerareas toegelaat.
- Geen bestuurder word toegelaat om langs ’n hoofweg te stop nie.
- Sluit die motordeure te alle tye en moenie snags alleen of op verlate paaie ry nie.
- Moenie waardevolle besittings soos handsakke, selfone, kameras of beursies in die motor laat nie. As dit in die motor gelaat moet word, maak seker dat dit buite sig toegesluit is.
- Moenie vir vreemdelinge raad of aanwysings vra nie. Ry eerder na die naaste polisiekantoor of gebruik GPS.

- In die geval van ’n onklaarraking or ander noodgeval op pad, behoort die
- Automobiel- Assosiasie gekontak te word. Bly in jou voertuig totdat hulp opdaag.
- Dra te alle tye jou veiligheidsgordel.
- Hou by die snelheidsgrens op die paaie.
- Moenie drink en bestuur nie.
- Ry aan die linkerkant van die pad.
- Rus dikwels, byvoorbeeld elke twee ure (Enige 10 × 1) (10)

3.3.2 0.05g/100 ml bloed 0,005% (2_

3.3.3
- Die snelheidsgrens op nasionale paaie is 120 km per huur, tensy anders aangedui.
- Op sekondêre paaie is dit normaalweg 80 km per uur.
- In beboude gebiede is dit 60 km per uur.
- Op sekere plekke geld ’n beperking van 40 km per uur of minder, bv in nasionale parke.
- Snelheidsgrense word aangedui waar padwerk gedoen word.

(Enige 3 × 1) (3)

3.3.4 18 jaar oud (1)

3.3.5 Ouer as 18, in besit van ’n geldige bestuurderslisensie en ’n bewys van identifikasie. (3)

3.3.6
- Botsingskade-kwytskelding. Hierdie versekering word uitgeneem indien die bestuurder in ’n ongeluk betrokke is. Die kliënt is aanspreeklik vir die bybetaling.
- Diefstalverlieskwytskelding – Dit is versekering ingeval ’n voertuig gesteel word.
- Superbotsingskade-kwytskelding – die aankoop van superbotsingskade-kwytskelding sal die volle bybetaling dek, mits die kliënt nie die toepaslike voorwaardes verbreek het nie.
- Superdiefstalverlies-kwytskelding – dit dek 100% van die bybetaling betaalbaar✓
- Persoonlike ongeluksversekering. Hierdie versekering dek dood, besering of permanente ongeskiktheid tot ’n maksimum bedrag wat in die huurooreenkoms gestipuleer word. (Enige 3 × 2) (6)

[40]

VRAAG 4

4.1 4.1.1
(a) TWNB – Kamer met twee tweelingbeddens en ’n bad
(b) TWNS – Kamer met twee tweelingbeddens en ’n stort
(c) QADS – Kamer vir vier persone met vier beddens en ’n stort
(d) QADB – Kamer vir vier persone met vier beddens en ’n bad
(e) DBLS – dubbelkamer met stort (5 × 2) (10)

4.1.2
(a) Vegetariërs − Groente, vis, eiers, geen rooivleis nie
(b) Halaal voedsel – voedsel wat deur die geestelike leier geseën is
(c) Kosjer voedsel – geen varkvleis nie
(3 × 1) (3)

4.2

VRAAG		DORP/STAD	PROVINSIE
4.2.1	Getaway-uitstalling	The Dome, Northgate✓	Gauteng
4.2.2	Kersiefees	Ficksburg✓	Vrystaat ✓
4.2.3	Darling-veldblommeskou	Darling✓	Wes-Kaap ✓
4.2.4	Durban July	Durban✓	KwaZulu-Natal
4.2.5	Maroelafees	Phalaborwa✓	Limpopo

(5 × 2) (10)

4.3 4.3.1 Brand (1)

4.3.2 Kaapstad (1)

4.3.3
- Restaurante en landskappe is deur die brande vernietig.
- Mense wat in die restaurant gewerk het, het hul werk verloor.
- Potensiële besoekers word afgeskrik.
- Dit het ’n negatiewe uitwerking op toerisme in Kaapstad gehad.
- Vernietiging van eiendomme
- Vernietig buitelewegebiede wat toeriste lok (Enige 4 × 1) (4)

4.3.4 Rhodes-gedenkteken. Die Rhodes-gedenkteken se teetuin en restaurant was in vlamme gehul toe die gassilinders ontplof het. (2)

4.3.5
- Kansellasie van besprekings
- Verlies van inkomste vir toerismeondernemings
- Verlies van werksgeleenthede vir plaaslike inwoners
- Negatiewe uitwerking op plaaslike ekonomie
- Maatskappye vermy dit om in gebiede te belê waar brande maklik kan uitbreek. (Enige 4 × 1) (4)

4.4 4.4.1 Gholfbaan
4.4.2 Kroeg
4.4.3 Vulstasie
4.4.4 Hotel
4.4.5 Motorhuur
(5 × 1) (5)

[40]

VRAAG 5

5.1
- Aard van die geleentheid – die tipe geleentheid bepaal die lokaal.
- Geriewe en toerusting by die lokaal. Elke geleentheid het spesifieke vereistes.
- Aantal mense wat verwag word. – Om seker te maak die lokaal kan almal akkommodeer.
- Parkeergeriewe Daar moet genoeg veilige parkering wees.
- Tyd van die jaar – Is daar voldoende toerusting vir verwarming/verkoeling?
- Beskikbaarheid – om seker te maak dit is beskikbaar op die vereiste datum.
- Toeganklikheid – om seker te maak alle afgevaardigdes kan daar uitkom.
- Ligging – veilige plek/mooi uitsigte
- Veiligheid – vir geleenthede in die aand
- Prys – volgens jou begroting (Enige 6 × 2) (12)

5.2 5.2.1 ’n Alleenhandelaar of eenmansaak is iemand wat ’n onderneming op hul eie oprig en bedryf. Hulle is verantwoordelik vir alle algemene sakeaktiwiteite en is aktief by die bestuur van die onderneming betrokke.

5.2.2 ’n Vennootskap is ’n formele reëling deur twee of meer partye om ’n onderneming te bestuur en die winste te deel.

5.2.3 Dit verwys na fondse wat ingevorder is om ’n bepaalde onderneming of projek in stand te hou. Dit is die hoeveelheid wat die eienaar/s in die onderneming geïnvesteer het. Hierdie bedrag neem toe na gelang van die totale wins verdien en die bedrag aan verdere kapitaal wat in die onderneming gestort word. Dit neem af deur verliese wat gely word en bedrae wat onttrek word.

5.2.4 ’n Krediteur is ’n individu of entiteit aan wie geld verskuldig is. Krediteure van ’n onderneming is sy verskaffers wat dit van goedere en dienste voorsien het en in ruil daarvoor verwag om op ’n ooreengekome datum betaal te word. Of die onderneming skuld geld aan ’n lener, wat ook verwag om op ’n later datum terugbetaal te word.

5.2.5 Die bedrag wat verkry word deur ’n produk te verkoop, wat meer behoort te wees as die kosprys van die produk.
Wins is die positiewe bedrag wat oorbly nadat uitgawes wat aangegaan is, afgetrek word van die inkomste wat oor ’n aangewese tydperk gegenereer word.

(5 × 2) (10)

5.3
- Wet op Diensbillikheid
- Wet op Arbeidsverhoudinge.
- Wet op Basiese Diensvoorwaardes
- Wet op Vaardigheidsontwikkeling
- Wet op Beroepsgesondheid en -Veiligheid (Enige 4 × 1) (4)

5.4
- Finansiële vaardighede
- Mensvaardighede
- Beplanning- en vooruitskattingsvaardighede (om vir die toekoms te beplan)
- Kommunikasievaardighede
- Administratiewe vaardighede
- Probleemoplossingsvaardighede.
- Leierskapsvaardighede
- Tydsbestuur
- Verkope en bemarking (Enige 4 × 1) (4)

5.5
5.5.1 Randse Paasskou
5.5.2 Oesterfees
5.5.3 Good Food and Wine
5.5.4 Comrades-marathon
5.5.5 Aardklop Kunstefees
5.5.6 Midmarmyl
5.5.7 Billabong-branderplankrykompetisie
5.5.8 Argus-fietstoer
5.5.9 Royal-landbouskou
5.5.10 Kersiefees

(10 × 1) (10)
[40]

TOTAAL: 200